

Krigen i Iran: Forstå Indien og Kinas strategi

Iran-krigen udspiller sig ikke kun i Mellemøsten eller i Hormuzstrædet. Den trækker lange geopolitiske skygger ind over Asien, hvor de to stormagter – Indien og Kina – hver især forsøger at beskytte – og udbygge deres strategiske interesser, uden at lade sig trække ind i selve krigen.

Deres tilgange er forskellige i stil, men begge har det samme mål: stabilitet, energi og handlefrihed.

For Kina er Iran først og fremmest et spørgsmål om energi og geopolitik. Landet er verdens største importør af olie og er i betydelig grad afhængigt af forsyninger fra Mellemøsten.

Iran udgør her en vigtig – sanktioneret – partner.

Beijing har derfor en klar interesse i, at konflikten ikke eskalerer til et punkt, hvor transporten gennem Hormuzstrædet bryder helt sammen. Samtidig udnytter Kina situationen til at styrke sin position som alternativ global magt.

Ved at fremstå som fortalere for diplomati og forhandling forsøger Kina at positionere sig som ansvarlig og ikke-krigerisk stormagt – i kontrast til det mere militært engagerede USA.

Kinas verdensdrømme

Men Kinas strategi er ikke uselvsk eller mindre krigerisk.

Den er kalkuleret og i tråd med dens verdensdrømme.

Beijing støtter Iran økonomisk og direkte politisk, og i det skjulte også indirekte militært. Målet er at holde Iran tilstrækkeligt stabilt til at sikre energiforsyninger, uden at risikere en åben konfrontation med USA. Samtidig binder konflikten amerikanske ressourcer i Mellemøsten, hvilket fremadrettet svækker USA's fokus på Indo-Pacific – et område, hvor Kina har vitale og ekspansionistiske interesser.

Indiens tilgang er mere kompleks og mere sårbar. Som en hurtigt voksende økonomi er Indien dybt afhængig af eksporterede energikilder.

Donald Trumps planlagte møde med Kinas præsident Xi Jinping er på grund af USA's angreb på Iran flyttet til maj. Det kommende møde vil vise den reelle magtforskydning mellem de to supermagter. Arkivfoto: Evelyn Hockstein/Reuters/Ritzau Scanpix

Iran-krigen rammer derfor direkte ind i landets økonomiske nerve. Stigende energipriser og usikre forsyningslinjer påvirker både industri og vækst.

For New Delhi er førsteprioriteten derfor at sikre stabil adgang til energi, uanset hvorfra den kommer. Indiens 1,5 milliarder mennesker er storforbrugere af olie og olieprodukter.

Indiens levebrød

Prisstigninger bliver uundgåeligt lagt over på forbrugerne trods regeringens tiltag for at mindske stigningerne.

Indiske forbrugere rammes direkte på deres levebrød. Det kan hurtigt påvirke folkestemningen.

Indien opererer derfor i et langt mere kompliceret diplomatisk landskab end Kina. Landet har tætte relationer til USA, et strategisk partnerskab med Israel og samtidig vigtige økonomiske og infra-

strukturelle interesser i Iran. Det gælder ikke mindst udviklingen af Chabahar-havnen, som er central for Indiens adgang til Centralasien uden om Pakistan. Derfor er Indien tvunget til at føre en finbalanceret politik, hvor ingen relation må bringes i fare. Det er netop essensen i Indiens traditionelle strategiske uafhængighed.

Denne strategi er blevet Indiens varemærke. I stedet for at vælge side forsøger landet at samarbejde med alle. Det giver fleksibilitet, men også begrænsninger. Indien kan ikke spille samme synlige diplomatiske rolle som Kina, netop fordi det har så mange krydsende hensyn. Til gengæld har det vist en bemærkelsesværdig evne til at navigere i kriser uden at blive fanget i dem.

Den aktuelle udfordring krydser imidlertid to meget langvarige og strategiske in-

teresser, nemlig på den ene side det tætte forhold til Israel – ikke mindst inden for forsvarsteknologi, og på den

“

Kinas strategi er ikke uselvsk eller mindre krigerisk. Den er kalkuleret og i tråd med dets verdensdrømme

anden side Iran, som strategisk balance i Vestasien.

Ønsker stabilitet

Fælles for både Indien og Kina er ønsket om stabilitet. Ingen af dem har interesse i et regimeskifte i Iran eller

en længerevarende regional eller endnu mindre en global krig. Begge ved, at kaos i Mellemøsten hurtigt oversættes til økonomisk uro i Asien. Alligevel er der en afgørende forskel: Hvor Kina ser en strategisk mulighed i krisen, ser Indien primært en risiko.

Iran-krigen illustrerer dermed en bredere tendens i international politik. Stormagter engagerer sig ikke nødvendigvis direkte i konflikter, men former dem indirekte gennem økonomi, diplomati og strategisk positionering.

Kina gør det med global ambition og med en slet skjult udfordring af USA's supermagtsposition. Indien gør det med forsigtig pragmatisme og diplomati. Spørgsmålet er imidlertid, hvilken strategi der er den bedste?

En regional og begrænset krig vil finde sine balancer inden for kendte strategiske rammer. Hvis krigen udvikle-

sig til en global konfrontation, så vil geopolitikken og magtstrukturernes ændres markant.

Et Iran uden regimeskifte, og som uanfægtet forsvarer sig mod den ypperste amerikanske og israelske våbentechnologi, kan hurtigt underminere USA's globale førerrolle.

I sidste ende handler det ikke om Iran alene. Det handler om, hvordan fremtidens verdensorden formes – ikke kun af dem, der kæmper krigen, men af dem, der formår at stå udenfor og alligevel trække de længste geopolitiske tråde.

En ting står tilbage, nemlig at verden er forandret for altid. Vi skal alle agere i nye strukturer med ukendte magt- og forsyningsstrukturer. Det bliver dyrt og usikkert.

Det planlagte møde mellem den amerikanske og kinesiske præsident i maj vil vise den reelle magtforskydning. Og det i en verden, hvor den kendte